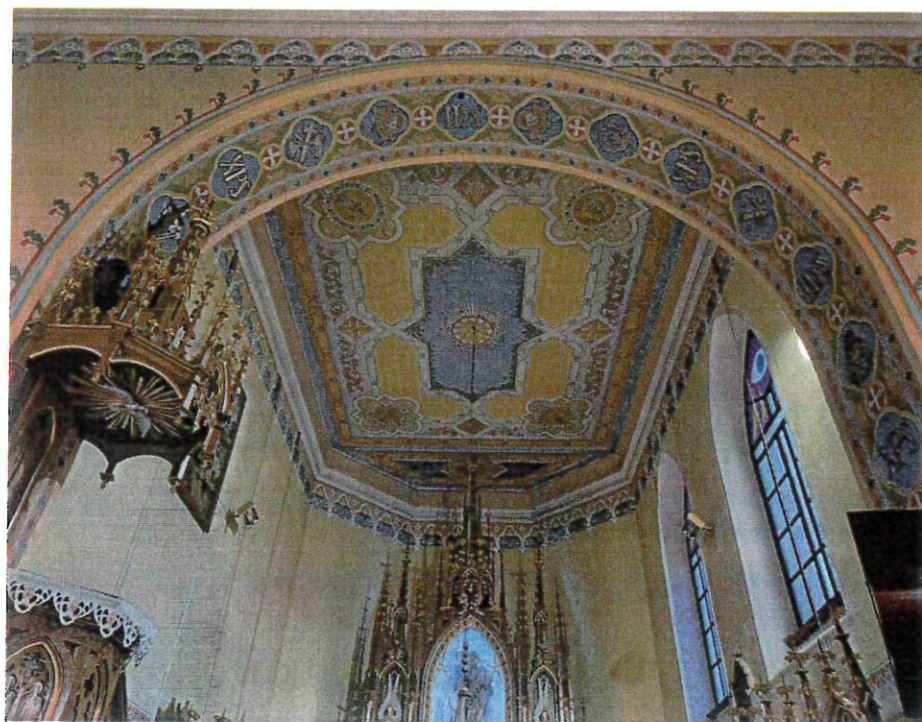

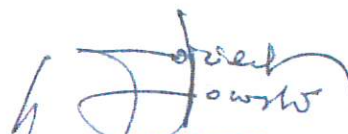
PROGRAM PRAC
KONSERWATORSKO-RESTAURATORSKICH
DLA POLICHROMII
SUFITU I ŚCIAN PREZBITERIUM
KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO
PW. ŚW. JANA CHRZCICIELA W PAWŁOWICACH
(DIECEZJA RADOMSKA)

OPRACOWAŁ
MGR WOJCIECH WDOWSKI
ART. KONSERWATOR DZIEŁ SZTUKI
RADOM 2024

za zgodność z oryginałem
2024-03-11 data podpis.....
K. Maria Kucak

PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA
pw. św. Jana Chrzciciela
w Pawłowicach
27-320 SOLEC NAD WISŁĄ
diec. Radomska
woj. mazowieckie

MAGISTER SZTUKI
WOJCIECH WDOWSKI
ART. KONSERWATOR DZIEŁ SZTUKI
26-600 RADOM, ul. SOWIŃSKIEGO 15/41
tel. (+48) 483641660 kom. 662284196
e-mail: wwdowski@wp.pl

1. KARTA TYTUŁOWA

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW
W WARSZAWIE
Delegatura w Radomiu
26-600 Radom, ul. Żeromskiego 53
tel. 48 363-92-14; tel. 48 363-85-14

A. IDENTYFIKACJA OBIEKTU

- Kościół parafialny pw. św. Jana Chrzciciela w Pawłowicach, 1884-85
Rejestr zabytków nieruchomości: nr 339/A/86 z dnia 10 kwietnia 1986 r.
- **Polichromie i wymalowania monochromatyczne wewnątrz prezbiterium:**
Autor polichromii: Franciszek Woron
Czas powstania: 1909 r.
Rejestr zabytków ruchomych: decyzja MWKZ 3/2024 z dnia 11.01.2024 r.
Wymiary: sufit 54 m², ściany 108 m²
Materiały: sufit - drewniana podsiębitka, farby klejowe; ściany murowane, otynkowane tynkiem wapiennym, farby klejowe, farby olejne.
- Właściciel: Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Jana Chrzciciela
Pawłowice n. Wisłą 68 27-330 Pawłowice n. Wisłą
Proboszcz Parafii: ks. mgr Mariusz Krycia

B. DANE DOTYCZĄCE PRAC KONSERWATORSKICH

- Inwestor: Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Jana Chrzciciela w Pawłowicach
- Autor programu: mgr sztuki Wojciech Wdowski, art. konserwator dzieł sztuki; dyplom ASP Kraków Nr 2935

C. DANE DOTYCZĄCE DOKUMENTACJI

Opisowa: 5 str. A4
Fotograficzna: 11 szt. foto

za zgodność z oryginałem
2024-03-11 podpis *K. Morin Krycia*

PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA
pw. św. Jana Chrzciciela
w Pawłowicach
27-320 SOLEC NAD WISŁĄ
diec. Radomska
woj. mazowieckie

2. HISTORIA i OPIS ZABYTKU.

Pierwszy kościół w Pawłowicach wybudowano z drewna w poł. XVI w. Kolejną drewnianą świątynię wzniesiono w 1753 r., z fundacji kapituły krakowskiej. Wtedy też erygowano parafię. Budynek ten spłonął w 1882 r. Obecny kościół pw. św. Jana Chrzciciela został zbudowany w latach 1884–1885 w stylistyce neogotyckiej. Jest murowany z kamienia i otynkowany, jednonawowy z wieżą od wschodu, oszkarpowany z otworami okiennymi drzwiowymi o wykrojach ostrołukowych. Jego konsekracji dokonał w 1885 r. bp Antoni Ksawery Sotkiewicz. W latach 1909-11 dokonała się zmiana wystroju i wyposażenia świątyni w Pawłowicach, dopasowana je do charakteru budynku. Firma radomska W. Krzywicki i M. Morawski wykonała neogotyckie ołtarze: główny i boczne, ambonę i stalle. W 1909 r. Franciszek Woroń, uczeń Jana Matejki (autor malowideł w kościele pw. MB Bolesnej w Bałtowie) wykonał polichromie w kościele w Pawłowicach, gdzie również namalował obraz ołtarzowy przedstawiający Matkę Boską Niepokalanie Poczętą. Przedmiotowe polichromie zdobią nawę i prezbiterium. Najbogatsze pod względem formalnym i ikonograficznym są malowidła pokrywające stropy.

W prezbiterium strop jest udekorowany kompozycją geometryczną i formalną o różnych kształtach. W narożach znajdują się pola czterolistne, w których umieszczono elementy wywodzące się z Litanii Loretańskiej: zwierciadło sprawiedliwości, arka przymierza, naczynie duchowe oraz niebiańska brama. Centralnie umieszczono wizerunek gołębiczy symbolizującej Ducha Świętego. W podłuczcu ściany tęczowej występuje fryz złożony z czteroliści wypełnionych symboliką religijną z dominującymi elementami Arma Christi. Wokół ścian u góry biegnie dekoracyjny fryz z trójliści i ozdobnych motywów roślinnych. Ściany w dolnej części (ponad pasem lamperii) pokrywają pasy dekoracji „kwaterowej” gdzie każde pole o wykroju wieloliścia wypełnione jest powtarzającymi się i symbolami religijnymi w postaci krzyży lub monogramami IHS. W górnej części pasa występuje podwójny fryz złożony ze stylizowanych motywów roślinnych.

2. OPIS WARUNKÓW PRZECHOWYWANIA OBIEKTU.

Stan zachowania budynku kościoła w układzie historycznym można ocenić na podstawie zachowanych warstw technologicznych w naturalnych odkrywkach. Zaobserwowany stan zachowania wnętrza, świadczy o nieznacznym tylko zawilgoceniu. W latach 60-tych przeprowadzono remont wnętrza świątyni polegający na naprawie tynków, wykonaniu lamperii olejnych i przemaalowaniu polichromii w obrębie ścian.

za zgodność z oryginałem

2024-03-11

data podpis. K. Morawski

3

Kycia

PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA
pw. św. Jana Chrzciciela
w Pawłowicach
27-320 SOLEC NAD WISŁĄ
dioc. Radomska
woj. mazowieckie

Obecnie nie występują większe ślady wilgoci czy poważniejszych ubytków, uszkodzeń czy pęknięć, za wyjątkiem pęknięcia (odspojenia) pionowego tynku w ścianie ołtarzowej zachodniej. Sufit nie jest ugięty czy uszkodzony.

3.STRATYGRAFIA ZBIORCZA.

STRATYGRAFIA ZBIORCZA ŚCIAN PREZBITERIUM ŚCIANY PREZBITERIUM – PRZED KONSERWACJĄ

WARSTWY TECHNOLOGICZNE	OZNACZENIE GRAFICZNE	WARSTWY CHRONOLOGICZNE	DATOWANIE	OKREŚLENIE WARSTWY	GRUBOŚĆ WARSTWY
1		III	Po 1960	Przemalowania (farby klejowe, olejne)	
2		II	1909	Polichromia pierwotna (tempera kazeinowo-wapienna)	
3		I	1885	Fryz wokół ścian pod sufitem	
				Pobiała	
4				Tynk wapienno piaskowy	
5				Mur kamienny	

STRATYGRAFIA ZBIORCZA SUFITU W PREZBITERIUM SUFIT W PREZBITERIUM – PRZED KONSERWACJĄ

WARSTWY TECHNOLOGICZNE	OZNACZENIE GRAFICZNE	WARSTWY CHRONOLOGICZNE	DATOWANIE	OKREŚLENIE WARSTWY	GRUBOŚĆ WARSTWY
1		II	1909	Polichromia pierwotna (tempera kazeinowo-wapienna)	
2		I	1885	Malowidło - Oko opatrności	
				Pobiała	
3				Tynk wapienno piaskowy Podsiębitka trzciniowa	
4				Podsufitka drewniana	

za zgodność z oryginałem
 2024-03-11
 data podpis..... *K. Mowa Ryćca*

PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA
 pw. św. Jana Chrzciciela
 w Pawłowicach
 27-320 SOLEC NAD WISŁĄ
 diec. Radomska
 woj. mazowieckie

STAN ZACHOWANIA POLICHROMII.

Malowidła znajdują się w złym stanie zachowania. Powierzchnie są mocno zabrudzone. Występuje siatka spękań warstwy malarskiej (w obrębie ścian odspaja się w wielu miejscach warstwa przemalowań). Naturalne odkrywki odsłaniają ślady pierwotnych malowideł. Wykonano je temperą kazeinowo-wapienną. Oryginalne malowidła w całości pokrywają strop prezbiterium oraz fragmenty ściany w miejscach trudno dostępnych (za stallami). Dokonane przemalowania (farbami klejowymi olejnymi) w latach 60 -tych XX w. były na niskim poziomie estetycznym i techniczno-technologicznym. Istniejące oryginalne warstwy malarskie wyblakły i utraciły głębię koloru. Pojawiły się też niewielkie ubytki i uszkodzenia.

7.WNIOSKI KONSERWATORSKIE

Ze względu na dostateczny stan tynków postuluje się wykonanie lokalnie naprawy istniejących warstw tynkarskich, usunięcie wtórnych przemalowań i nieprawidłowo wykonanych napraw, zabezpieczenie oryginalnej i odsłoniętej polichromii oraz wykonanie koniecznej rekonstrukcji: formalnej i kolorystycznej w oparciu o istniejące, oryginalne malowidła. Celem planowanych prac konserwatorsko-restauratorskich jest przywrócenie w całości wygląd pierwotnej polichromii w prezbiterium. Proponuje się użycie materiałów firmy Remmers lub innych o tożsamy parametrach np. firmy Keim).

8. PROPONOWANE POSTĘPOWANIE KONSERWATORSKIE:

1. Wykonanie dokumentacji fotograficznej istniejącego stanu.
2. Wstępne oczyszczenie powierzchni ścian i sufitu z różnego rodzaju zabrudzeń.
3. Zastosowanie preparatu Impregnierung BFA (f.Remmers)- zawierającego mikrobiocyd wzmacniającego osypujący się lokalnie tynk.
4. Impregnacja wzmacniająca strukturę materiałów zastosowanych w podświetle sufitu - KSE 100, KSE 300 (f.Remmers).
5. Usunięcie zniszczonych i oraz wtórnych warstw przemalowań metodami mechanicznymi (przy użyciu np. skalpeli).
6. Ewentualne osuszenie i odgrzybienie ścian i sufitu wewnątrz kościoła środkiem Grünbelag (f.Remmers).
7. Impregnacja - wzmocnienie strukturalne tynków KSE 100, KSE 300 (f.Remmers).

za zgodność z oryginałem
2024-03-11
data podpis.....

Ki. Monika Kycal⁵

PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA
pw. św. Jana Chrzciciela
w Pawłowicach
27-320 SOLEC NAD WISŁĄ
diec. Radomska
woj. mazowieckie

8. Sklejenie istniejących mikrospeków z zastosowaniem emulsji akrylowo- żywicznej (Primal 330).

Wojewódzki Urząd
Ochrony Zabytków w Warszawie
Delegatura w Radomiu
DEC.(POST.) Nr 132 / 2024
z dnia 11.03.2024r.

9. Uzupełnienie ubytków zapraw.

10. Pomalowanie tynków powierzchni monochromatycznych farbami o spoiwie krzemoorganicznym i barwnikach mineralnych (f. Keim).

11. Retusz, konserwacja i uzupełnienie zachowanej warstwy malarskiej oraz rekonstrukcja formalna i kolorystyczna polichromii z zastosowaniem farb o spoiwie krzemoorganicznym i barwnikach mineralnych (f. Keim).

12. Utrwalenie warstwy malarskiej przy użyciu Funcosil (f. Remmers).

9. DOKUMENTACJA KONSERWATORSKA

- dokumentacja merytoryczna – opisowa w oparciu o schemat dokumentowania prac konserwatorskich,
- dokumentacja fotograficzna przed, w trakcie i po konserwacji.

Opracował
mgr Wojciech Wdowski
art. konserwator dzieł sztuki
Radom 2024

MAGISTER SZTUKI
WOJCIECH WDOWSKI
ARTKONSERWATOR DZIEŁ SZTUKI
26-600 RADOM, ul. SOWIŃSKIEGO 15/41
tel. (+48) 483641560 kom, 632284196
e-mail: wwadowski@wp.pl

za zgodność z oryginałem
2024-03-11 data 11..... podpis..... *E. Morina Kaycia*

PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA
pw. św. Jana Chrzciciela
w Pawłowicach
27-320 SOLEC NAD WISŁĄ
dioc. Radomska
woj. mazowieckie

WDOWSKI WOJCIECH
KONSERWACJA ZABYTKÓW
REGON-670362636 NIP-7961536030
26-600 RADOM, ul. SOWIŃSKIEGO 13/41
tel. (+48) 483641660, kom. 662284196
e-mail: wwdowski@wp.pl

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW
W WARSZAWIE
Delegatura w Radomiu
26-600 Radom, ul. Żeromskiego 53
tel. 48 363-92-14; tel. 48 363-85-14

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA
POLICHROMII
SUFITU I ŚCIAN PREZBITERIUM
KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO
PW. ŚW. JANA CHRZCICIELA W PAWŁOWICACH
GM. SOLEC NAD WISŁĄ
(DIECEZJA RADOMSKA)

MGR WOJCIECH WDOWSKI
ART. KONSERWATOR DZIEŁ SZTUKI
RADOM 2024

Pawłowice, kościół pw. św. Jana Chrzciciela, strop polichromowany w prezbiterium

za zgodność z oryginałem

2024-03-11

Data podpis..... *Krzysztof Kucyński*

PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA
pw. św. Jana Chrzciciela
w Pawłowicach
27-320 SOLEC NAD WISŁĄ
diec. Radomska
woj. mazowieckie

Pawłowice, kościół pw. św. Jana Chrzciciela, ściana prezbiterium (prawa)

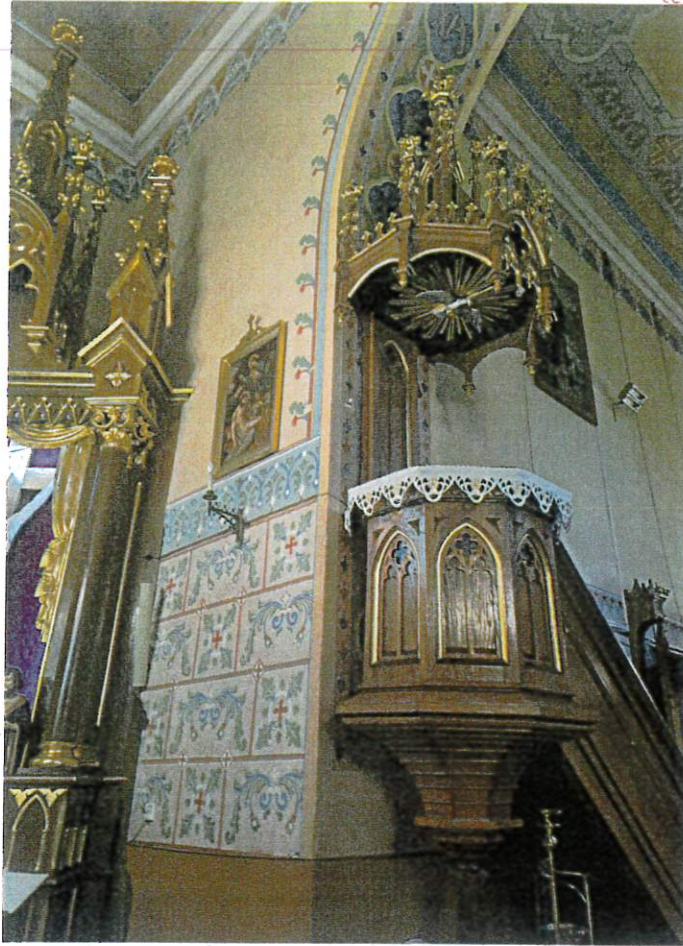
Pawłowice, kościół pw. św. Jana Chrzciciela, ściana prezbiterium (lewa)

za zgodność z oryginałem

2024-07-11..1.1.. podpis.....

K. Maria Kujak

PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA
pw. św. Jana Chrzciciela
w Pawłowicach
27-320 SOLEC NAD WISŁĄ
diec. Radomska
woj. mazowieckie

Pawłowice, kościół pw. św. Jana Chrzciciela, ściana tęcza (z lewej strony strony)

Pawłowice, kościół pw. św. Jana Chrzciciela, ślady zachowanej polichromii z pocz. XX w.
(ściana prezbiterium)

9

za zgodność z oryginałem

2024-03-11

data podpis.....

Gr. Marian Kuy ók

PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA
pw. św. Jana Chrzciciela
w Pawłowicach
27-320 SOLEC NAD WIŚLĄ
diec. Radomska
woj. mazowieckie

Pawłowice, kościół pw. św. Jana Chrzciciela, ślady zachowanej i niezamalowanej polichromii z pocz. XX w. (ściana prezbiterium)

Pawłowice, kościół pw. św. Jana Chrzciciela, ślady zachowanej i niezamalowanej polichromii z pocz. XX w. (ściana prezbiterium)

za zgodność z oryginałem
2024-03-11 data podpis..... *U. M. 10 Kuj*

PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA
pw. św. Jana Chrzciciela
w Pawłowicach
27-320 SOLEC NAD WISŁĄ
diec. Radomska
woj. mazowieckie

Pawłowice, kościół pw. św. Jana Chrzciciela, ślady zachowanej i niezamalowanej polichromii z pocz. XX w. (ściana prezbiterium)

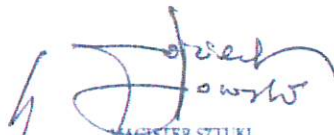

Pawłowice, kościół pw. św. Jana Chrzciciela, ślady zachowanej z pocz. XX w. (łuk tęczowy)

za zgodność z oryginałem 11
2024-03-11 data podpis..... *K. Morin* *Kajsa*

Pawłowice, kościół pw. św. Jana Chrzciciela, widok na prezbiterium, kon. XIX w. (fot. archiwum WUOZ w Warszawie Delegatura w Radomiu)

REGISTER SZTUKI
WOJCIECH WDOWSKI
ARTEKONSERWATOR DZIEŁ SZTUKI
26-600 RADOM, ul. SOWIŃSKIEGO 15/41
tel. (+48) 48 284 1660 kom. 692284196
e-mail: wwdowski@wp.pl

za zgodność z oryginałem

2024-03-11 data..... podpis..... *G. Maria Kozin*